

Mondelinge vragen – Ode aan de Piratenmuziek 30 januari 2024

Voorzitter,

Gezien de korte agenda vanavond heeft de Dinkellandse VVD-fractie gemeend een aantal mondelinge vragen in te dienen met voorafgaand een ode aan de piratenmuziek. In het Collegeakkoord kunnen we het volgende lezen: *“We wijzen onze inwoners actiever op het belang van cultuur en ontwikkeling en maken de weg daarheen toegankelijker. Dit vloeit voort uit een nieuw cultuurplan”* (Gemeente Dinkelland, 2022). Graag dragen we hier als Dinkellandse VVD ook een steentje aan bij. We willen het dit keer met u hebben over piratenmuziek. Een belangrijk onderdeel van de cultuur in Dinkelland, Noordoost Twente, Twente en daarbuiten. En daarbij: piratenmuziek (op de legale manier uitgezonden) behoort tot immaterieel cultureel erfgoed. En voor de duidelijkheid richting de Raad en het College voorzitter. De Dinkellandse VVD pleit voor meer aandacht en waardering voor piratenmuziek in Dinkelland die op legale wijze uitgezonden wordt zoals bijvoorbeeld op AccentFM. Allereerst een korte terugblik op het ontstaan van piratenmuziek voordat we tot de kern van ons verhaal en tot de opdracht voor het College komen voorzitter.

Piratenmuziek heeft diepe wortels in de Nederlandse radiocultuur. Volgens het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland ontstond piratenmuziek in de jaren '30 van de vorige eeuw in Twente. Jonge arbeiders draaiden met een zelfgebouwde zender illegaal muziek die niet door de landelijke zenders werd gedraaid. Na de Tweede Wereldoorlog werd er vooral in Twente illegaal piratenmuziek uitgezonden, maar het breidde zich na 1950 ook uit richting Noordoost Nederland en naar het westen. In de jaren 60 en 70 waren de meeste omroepen echter nog steeds in handen van de overheid. Veel jongeren voelden zich destijds niet echt vertegenwoordigd door deze omroepen en gingen zelf op zoek naar andere mogelijkheden om hun favoriete muziek ten gehore te brengen. Zo ontstond bijvoorbeeld ook de Vrije Radio Omroep Nederland, later Radio Veronica, die in 1960 op een boot vanuit de Noordzee met het uitzenden van pop- en rockmuziek begon. Dit genre kreeg volgens veel jongeren te weinig aandacht op de reguliere zenders. Er ontstonden meer piratenzenders, mede vanwege de sterke wens naar vrijheid om het soort muziek te draaien dat mensen zelf graag wilden horen en niet konden beluisteren op andere zenders.

Als we in Twente praten over piratenmuziek, dan zullen de meeste mensen het hebben over Nederlandstalige muziek, Schlagers en polka's. Van eenlingen tot grote kameradengroepen draaiden en draaien deze muziek. Bij geheime zenders die nog steeds illegaal op een frequentie uitzenden leidt het vaak nog tot een kat- en muisspel tussen de betreffende etherpiraten en het Agentschap Telecom. Met als gevolg dat er boetes opgelegd worden of bedreigd wordt met dwangsommen van vele duizenden Euro's. "Jammer geld" zeggen we dan in Twente voorzitter. Sommige radioliefhebbers hebben een aantal jaren geleden het idee geopperd om een legaal radiostation op te richten voor het uitzenden van piratenmuziek. Onder de vlag van RTV Noordoost Twente is in 2017 het legale station AccentFM opgericht. Via de internetstream en via de ether op 105.0- en 107.1FM wordt 24/7 piratenmuziek uitgezonden. En hierbij moet u niet denken aan een handjevol radioliefhebbers die voor de programmering zorgen. AccentFM is inmiddels uitgegroeid tot een radiostation waar tientallen radioliefhebbers met ieder hun eigen bijzondere naam bij aangesloten zijn. Voorbeelden zijn de Weerselose piraatjes, Station Nevada, Station Buisgigant en LOS FM. Schuurtjes, stacaravans, zolderkamers en tuinhuisjes zijn omgebouwd tot professionele studio's waar doordeweeks veelal 's avonds en vrijdag en in het weekend overdag én 's avonds live piratenmuziek gedraaid wordt. Luisteraars kunnen een groet of een verzoekje sturen en dit wordt om het uur/anderhalf uur onder begeleiding van instrumentale muziek (ook wel praatplaat genoemd) omgeroepen door de platendraaier. AccentFM wordt dagelijks beluisterd in werkplaatsen, op bouwplaatsen, in cabines en op kantoor. Bij diverse bedrijven, instellingen en organisaties in Dinkelland worden speciaal afspraken

gemaakt op kantoor dat er sowieso op de vrijdag naar AccentFM wordt geluisterd. Dan wordt het weekend alvast gevierd en komt de sfeer er alvast goed in. Er zijn ook mensen die piratenmuziek naar eigen zeggen afschuwelijk vinden voorzitter, maar als ze een tijdje hebben geluisterd, zingen of neuriën ze toch stiekem mee.

Het is echter niet alleen het draaien en uitzenden wat piratenmuziek zo bijzonder maakt voorzitter, het is een cultuur die onlosmakelijk verbonden is met Dinkelland, Noordoost Twente en Twente. In Rossum wordt er jaarlijks zelfs een groot Twents Piratenfeest georganiseerd met vele duizenden bezoekers. Het staat niet voor niets op de lijst van immaterieel cultureel erfgoed. Het is een manier om verbonden te blijven met de tradities zoals die in de jaren '30 van de vorige eeuw in Twente ontstaan zijn. Het zenden gebeurde destijds op illegale wijze. Echter, als we kijken hoe het in de loop van de tijd met behulp van technologie doorontwikkeld is en dat een groepje vrijwilligers in Noordoost Twente het initiatief en de verantwoordelijkheid heeft genomen om het tot een legale manier zoals AccentFM om te bouwen, dan is dat lovenswaardig voorzitter. Daarbij worden ook verschillende activiteiten georganiseerd. Voorbeelden hiervan zijn de jaarlijkse AccentFM oldtimerrit, Sinterklaas- en Kerstacties met prijsvragen voor jong en oud, inzamelingsacties voor goede doelen, de Hakselploeg die live verslag doet op het land tijdens het oogsten van het maïs, enzovoorts. Het bedrijfsleven uit Noordoost Twente is nauw betrokken om deze initiatieven te kunnen ontplooiën. En de luisteraars vinden het fantastisch voorzitter.

Piratenmuziek draagt wat de Dinkellandse VVD betreft bij aan het behoud van lokale tradities, het versterken van de regionale identiteit en het bevorderen van de sociale cohesie binnen de Dinkellandse, Noordoost Twentse en Twentse gemeenschap. Het is een cultureel bindmiddel dat erkenning en waardering verdient. Graag laten we het College van Burgemeester en Wethouders kennismaken met piratenmuziek. Daarom hebben we de volgende vragen aan de verantwoordelijk wethouder voorzitter:

- 1) Is de wethouder bereid om piratenmuziek op te nemen in de nog door de Raad te behandelen Cultuurnota? Zo nee, waarom niet?
- 2) Is de wethouder bereid om een radiostation van AccentFM uit Dinkelland te bezoeken en ervaring op te doen met de plaatjes en de praatjes? Zo nee, waarom niet?
- 3) Indien de wethouder bereid is om een radiostation van AccentFM uit Dinkelland te bezoeken en ervaring op te doen met de plaatjes en de praatjes, is hij dan ook bereid om de Raad hiervan verslag te doen? Zo nee, waarom niet?